

Genåbning af Danmark

Vaccinerne er på vej, testkapaciteten er øget markant, og snart er vi ovre den nuværende situation med udbredt smitte. Mens vi fortsat tester og screener skal vi lægge en plan for genåbning af Danmark.

På trods af udsigten til vacciner fra starten af 2021 går der formentlig lang tid før smitten helt forlader Danmark. Vi bør dog allerede nu forberede næste fase og udvikle en model for genåbning af Danmark. Planen skal sikre, at vi parallelt med udrulning af vacciner holder smitten i ro med yderligere smitteopsporing og screening, og samtidig står klar til en effektiv genåbning, så snart restriktionerne kan lettes.

Dansk Erhverv mener, at der især er brug for;

- Fortsat og opjusteret screeningsindsats, der supplerer den omfattende offentlige teststrategi
- Digitale vaccine- og coronapas samt smittefri miljøer i 2021
- Plan for udfasning af restriktioner

Forslagene er uddybet nedenfor

1. Ny opjusteret test- og screeningstrategi

En konsekvent og øget brug af coronatest har været og er afgørende for at holde Danmark åbent trods fortsat smitte i samfundet og vil fortsætte med at være et nødvendigt redskab til at holde smitten i ro parallelt med, at vaccinationsprogrammerne rulles ud. Dette gælder både PCR-test og antigenest.

En offensiv brug af forskellige typer test giver os det rette overblik over sygdommen og er med til at bryde smittekæder i massevis. Det skal sammen med forbedret smitteopsporing føre os trygt igennem de kommende mørke måneder. Kontrol med epidemien er det, der holder Danmark åben og holder hånden under dansk økonomi.

Dansk Erhverv opfordrer til, at regeringen i samarbejde med private fortsætter aftalerne om brug af Covid-19 antigenest og andre kviktest som minimum indtil smitten er under kontrol i Danmark. Desuden bør regeringen indgå samarbejde med private leverandører om PCR-test, da det giver fleksibilitet og mulighed for hurtig respons, når smittetallene pludselig øges med kort varsel. Formålet er både at bryde de synlige smittekæder, men også afsløre usynlige smittekæder.

Det er især relevant at gennemføre screening på efterskoler, ungdomsuddannelser, højskoler og andre steder, hvor der igen vil skulle samles mange. Specielt efter juleferien bør der iværksættes ekstra tiltag i forhold til unge og på arbejdspladser.

Dansk Erhverv mener, at man i en ny screeningstrategi bør;

- Yderligere opjustere kapaciteten og tilgængeligheden for både PCR-test og antigenest, samt forlænge de aftaler, der allerede er indgået mellem regionerne og de private leverandører.
- Øge beredskabet med massiv screening i de segmenter, hvor smitten bæres. Det kan være på videregående uddannelser, efterskoler, gymnasier, højskoler, større arbejdspladser, i sundhedssektoren mv.
- Støtte igangsættelse af forskningsprojekt, der kan føre til sundhedsmæssig forsvarlig afvikling af større arrangementer i 2021. Viden om forsvarlig testbrug er en vigtig nøgle til effektiv genåbning og et hurtigtarbejdende forskningsprojekt vil kunne bidrage afgørende hertil.

2. Digitalt vaccine- og coronapas og smittefri miljøer i 2021

Fra starten af 2021 begynder vi forhåbentlig vaccinationer af danskerne. Det er et helt nyt paradigme, der gradvist sænker smitten i hele Danmark.

Allerede nu bør man være klar med redskaber og digital infrastruktur, der sammen med en lempelse af restriktioner kan hjælpe trængte erhverv hurtigere i gang igen på en forsvarlig måde.

Dansk Erhverv mener, at man bør:

- Lave et officielt digitalt vaccine- og coronapas, der indeholder bevis på den enkeltes vaccine og negative prøver. Om muligt bør det anerkendes i EU-landene.
- Udvikle en sundhedsmæssig forsvarlig model for afviklingen af større arrangementer, hvor man ved brug af negative PCR-test og antigenest skaber "smittefri miljøer", der vil kunne tilsidesætte eventuelle restriktioner, f.eks. forsamlingsforbuddet. En sådan model bør kunne implementeres og tilpasses til både udendørs- og indendørs arrangementer indenfor erhvervs-, kultur-, og oplevelsesindustrien.
- Prioritere samfundskritiske erhvervsgrupper i bred forstand i udrulningen af vaccinationsstrategien for at sikre, at samfundshjulene kører så stabilt som muligt. Det kunne være erhvervsaktive personer, der qua deres arbejdsopgaver

har en kritisk funktion eller har en øget risiko for eksponering af virus ifm. arbejde. Det kunne også være personer, der er hindret i at udføre deres arbejde uden en vaccine. Derfor bør eksempelvis også udvalgte nøglepersoner i store danske eksportvirksomheder, der skal lave salg, service eller andet i udlandet eksempelvis prioriteres.

- Desuden bør også privat vaccinationskapacitet inddrages for at undgå flaskehalse og sikre maksimal fleksibilitet i vaccineudrulningen.

3. Vejen tilbage til hverdagen – plan for udfasning af restriktioner

Smitten befinder sig stadig i Danmark – og tallene ligger desværre på et konstant højt niveau. Der er bred enighed om, at der går tid til før smitten forlader det danske samfund helt, selvom vaccinerne er på vej.

Virksomhederne, kulturliv, borgere og alle andre må leve med corona. Men med hvilke virkemidler og hvilke tempi skal vi gå i, når restriktionerne skal fjernes, og vi langsomt kommer tilbage til normalen?

Erhvervslivet har grundlæggende behov for forudsigelighed gennem klare og præcise meldinger og prioriteringer fra politikere og myndigheder. Derfor bør man allerede nu begynde en sundhedsøkonomisk analyse, der viser os vejen til at åbne igen.

Genåbningsplanen fra sidste sommer med de fire faser er en god inspiration for et slutprodukt, der kan benyttes, når vaccinerne fordeles og smitten bliver mindre og mindre.

Dansk Erhverv mener, at man bør:

- Igangsætte analyser af restriktioner og hjælpepakker med input fra økonomer og sundhedsfaglige. Den økonomisk ekspertgruppes rapport fra 27. maj 2020 blev skrevet i en kontekst af genåbning og faldende smitte. Den skal genbesøges og præmisserne for hjælpepakker skal revurderes.
- Sikre en fase-model, der fjerner restriktioner og genåbner erhvervslivet bid-for-bid, mens vaccinen kommer ud til danskerne. Denne model kan oplagt kombineres med brugen af et digitalt vaccine- og coronapas.
- Sikre tidlig inddragelse af erhvervslivet i arbejdet med genåbning samt eventuelle nye restriktioner og retningslinjer, for at undgå u hensigtsmæssigheder og sikre bedst mulig efterlevelse og implementering af nye tiltag.

- Vurdere og komme med bud på nye, fleksible, målrettede og forbedrede hjælpepakker til brancher, der fortsat vil være hårdt ramt langt ind i 2021 – og måske først kommer på fode langt senere.